

A Könyvbarátok Szövetsége és a Királyi Magyar Egyetemi Nyomda kulturmunkája.

Tíz esztendővel ezelőtt merült fel egy tudományos nyomda létesítésének gondolata és valósult meg harminckét tudományos társulat összefogásából az a kiadóvállalat, mely kiépítve a budapesti tudományegyetem régi, nagymúltú házinyomdáját, a mai modern berendezésű és szervezetű Királyi Magyar Egyetemi Nyomdává fejlődött. A kezdeményezők és szervezők szeme előtt elsősorban a nemzeti műveltségi front szolgálata lebegett. Ez a vállalat adta ki a nagy lendületet vett történetírásunk hatalmas kötetsorozattá gyarapodó forrásműveit, a Történettudományi Társulat gondozásában megjelenő *Fontes*-eket, a Természettudományi Társulatnak e tudományt népszerűsítő köteteit és más nagyértékű könyvek gazdag sorát. A Királyi Magyar Egyetemi Nyomda legmesszebbkiható jelentőségű kultúrténye azonban talán az önálló Könyvbarátok Szövetségének megszervezése volt.

Az elv az volt, hogy a termelő közvetlenül a fogyasztónak adja át az árut és így nagyárú könyvek valószínűleg fillérekért, a közvetítő kereskedelem kihagyásával kerüljenek az olvasók kezébe. Így toborzódott a könyvbarátok népes tábora, mely az olvasóközönség első tudatos organizációját jelentette Magyarországon, egy határozott célgondolattal. A szellemi élet demokratizálása, a legszélesebb felvevő területek meghódítása a komoly könyvek számára, a legteljesebb mértékben sikerült. A szerencsés előfizetési forma révén, hogy tudják előre egy-egy könyv példányszámát, olyan műveket is ki tud adni a Királyi Magyar Egyetemi Nyomda, melyeket magánkiadó nem adna ki, mert neki nem lukratív. Pompás kiállítású, gazdag tartalmú, magasszínvonalú diszművek egész sora jelent itt meg és az, hogy a Könyvbarátok Szö-

vetségének taglétszáma nem csökkent a gazdasági válság ellenére sem, sőt egyre növekedett, mutatja, hogy ez a vállalat megtalálta a helyes utat az olvasói lelkéhez, szívéhez.

A felnöttek összetoborzása után most a fiatal olvasótábor megszervezésére is áttért a Királyi Magyar Egyetemi Nyomda és kiadta a Könyvbarátok Kis Könyveinek első négy kötetét, melyek közül kettőről jelen számunkban e rovat más helyén külön kritikában számolunk be. Ezeknek a könyveknek nem egyszerű szórakoztatás, hanem világnézetű nevelés a céljuk. Éppen ezért nemcsak a fiataloknak szólnak, hanem azoknak is, «akik szívükben fiatalok tudtak maradni.» Ezek a könyvek «emberibb embert és magyarabb magyart» akarnak nevelni a mai fiatalokból, hogy eltüntessék a szakadékot a régi és új generáció között. A mai diákság alkotja a nemzetnek azt a rétegét, amely megvalósítja majd a jövőt, ki kell fejleszteni tehát cselekvő bátorságát, emelkedett etikai érzékét, bensőséges komolyságát, hogy alkalmas legyen majdan a hatalom átvételére. Ezeknek az ifjúsági műveknek a lelki-sége a fontos, a tartalom, amely lelkeket építő erejű. Áhítatos gonddal készült minden kötet, hogy az ifjú érezze: ugyanígy kezelik, mint a felnötteket, megbecsülik és értékelik...

A *Könyvbarátok Kis Könyvei* úttörő jelentőségűek a mai magyar ifjúsági irodalom területén és megérdemlik, hogy minden magyar diák szerető barátságába fogadja őket.

Ifjúsági könyvek. *Velösy Elek: Miska. Tamás István: Szabadkai diákok.* (Kir. Magyar Egyetemi Nyomda.) *Móra Ferenc: Dióél királyfi.* (Genius.)

A sokszor hangoztatott panasz, hogy az ifjúsági könyvek kiadói a nemzetnevelő szempontot csak tizedrangúnak tartják, újabban egy-két lelkiismeretesebb könyvkiadó tartal-